

اتفاق نادر

منبع: روزنامه شرق، پرونده ویژه، شنبه، ۸۹/۸/۲۲

سه هفته پیش مصاحبه‌ای با دوست عزیزم آقای خشایار دیهیمی تحت عنوان "مترجمان و بازرگانی اندیشه" در روزنامه شرق به چاپ رسید. پس از آن نقد اینجانب بر آن مصاحبه ذیل عنوان "مترجمی و «بازرگانی اندیشه»" به چاپ رسید. هفته گذشته جناب دیهیمی در باب نقد بنده یادداشتی نوشتند با عنوان "حرف حساب جواب ندارد" و با رویی گشاده و هاضمه‌ای فراخ ملاحظات انتقادی آن نوشته را پذیرفته و از "دقت نظر"، "نقد منصفانه" و "مودبانه" من تشکر کردند. حقیقت این است که چنین اتفاقی نادراً در فضای فرهنگی - روشنفکری ما رخ می‌دهد. عموماً تصور می‌کنیم نباید اشتباهات خویش را بپذیریم و اگر سخن حقی را در فلان گفته یا بهمان نوشته انتقادی کسی در حق خویش بپذیریم و آنرا تصدیق کنیم، از شأن و منزلت ما کاسته می‌شود؛ لذا با انگیزه‌جویی و احیاناً تخفیف طرف مقابل بر خطاها و کژی‌های خویش سرپوش گذاشته، کار و بار خویش را پی می‌گیریم. اما پاسخ آقای دیهیمی از لون دیگری بود و در جای خود عبرت‌آموز و تأمل‌برانگیز. همه ما انسانیم و به حکم انسان بودن اشتباه می‌کنیم و مطالب غیر دقیق در گفته‌ها و نوشته‌هایمان یافت می‌شود. در این میان نواقص چندان مهم نیست که مواجهه ما با ناقدان خود. مواجهه‌هایی از سنخ مواجهه آقای دیهیمی، بستری مناسب برای نقد و گفتگوی سالم و غیرمغرضانه فراهم آورده، در نهادینه شدن فرهنگ نقادی در میان ما نقش بی‌بدیلی ایفا کرده؛ چراکه ناقدین را جرأت و جسارت می‌بخشد و تشویق می‌کند تا بدون وا همه انتقادات خویش را پیش چشم اهل نظر قرار دهند. من به سهم خویش مواجهه پخته، مدنی و درس‌آموز جناب دیهیمی با نوشته انتقادی خود را ارج می‌نهم. باشد که چنین روحیه و نگرشی در میان اهل فرهنگ بروز و ظهور بیشتری یافته، فراگیر شود.